

Farský infolist

Gréckokatolíckej farnosti
Zbudza - Oreské
- dobrovoľný príspevok -
17. 11. - 30. 11. 2025 /č. 24/

Filipovka

Filipovka je jedným zo štyroch pôstnych období v byzantskom liturgickom roku a aj napriek tomu, že sa jej v našom liturgickom živote nevenuje taká pozornosť ako Veľkému pôstu, je dôležitým a nezanedbateľným obdobím duchovnej prípravy na sviatky Kristovho narodenia. V našom prostredí býva toto pôstne obdobie často dávané do paralely s obdobím Adventu, ktorým sa pripravujú na sviatky Narodenia Pána rímskokatolícki veriaci. Konkrétna pôstna disciplína pre Filipovku bola v našej Cirkvi vždy miernejšia než tá veľkopôstna. Gréckokatolíkov na Slovensku počas nej v súčasnosti zaväzuje iba povinnosť zdržiavať sa mäsitých pokrmov v piatok, ktorá je prakticky identická so zvyškom liturgického roka. Na rozdiel od Veľkého pôstu nemá Filipovka ani vlastné liturgické predpisy. I tieto vonkajšie charakteristiky nepochybne prispievajú k tomu, že toto dôležité pôstne obdobie má v súčasnosti v duchovnom živote našej Cirkvi takmer zanedbateľné miesto a že je ľahšie „prehliadnuteľné“ než Svätá štyridsiatnica.

Korene prípravného pôstneho obdobia pred sviatkom Narodenia Pána siahajú do raného kresťanstva. Oslava samotných sviatkov Narodenia Krista sa dá sledovať približne od polovice 4. storočia, kedy Cirkev po Milánskom edikte získala slobodu, a logicky sa tak začal rozvíjať i jej liturgický kalendár, ktorý si pripomínal rozličné udalosti zo života Pána. Bola to cirkev v Ríme, ktorá začala v polovici 4. storočia oslavovať sviatky Narodenia Pána práve 25. decembra. Zdá sa, že rímski kresťania si tento dátum vybrali preto, že práve v tento deň, vo sviatok „Nepremožiteľného slnka“, zavedeného cisárom Aurelianom, starovekí Rimania oslavovali sviatok boha Mitru.

Kresťania, obviňujúci vyznávačov kultu tohto pohanského boha z kopírovania a parodovania svojich obradov, sa rozhodli niekdajší rímsky sviatok „pokresťančiť“ a dať mu nový, vlastný význam.

A tak 25. decembra začali sláviť Narodenie Krista, ktorý je jediným skutočným „Slnkom spravodlivosti“, premáhajúcim tmu a hriech. Zavedenie sviatku Narodenia Pána so sebou prinieslo i spomínané prípravné obdobie pôstu, ktoré v niektorých svojich kázňach už okolo roku 379 spomína sv. Gregor Naziánsky. Sv. Ján Zlatoústý zaznamenáva, že zaviedol tento pôst v Antiochii okolo roku 380, nasledujúc vzor rímskej cirkvi. Aj napriek niektorým zmienkam zo 4. storočia bol však tento pôst na kresťanskom Východe zavedený do liturgického kalendára až medzi 6. a 8. storočím. Súčasné 40-dňové obdobie Filipovky vo forme, v akej ju v byzantskom obrade poznáme dnes, bolo definitívne zavedené na Konštantínopolskom sneme v roku 1166, ktorý sa uzniesol, že pôst začne 15. novembra a potrvá do 24. decembra vrátane. K obdobiu známejšieho Veľkého pôstu takýmto spôsobom pribudol ďalší 40-dňový pôst.

Obdobie Filipovky, do ktorého sme vstúpili, je aj napriek tomu, že mu často nevenujeme takú pozornosť ako Veľkému pôstu, dôležitým pozvaním k úprimnej príprave na sviatky Pánovho narodenia. Cirkev vždy predkladala veriacim obdobie pôstu ako pozvanie k prehĺbeniu vzťahu s Bohom, sebou samým i ostatnými ľuďmi. Jediným a skutočným zmyslom Filipovky je totiž to, aby nám pomohla sviatky Narodenia Pána prežiť v čo najhlbšej radosť z prítomnosti toho, ktorý sa túžil priblížiť človeku tak veľmi, že sa stal jedným z nás.

Oznamy :

- *týždeň Cirkvi pre mládež 17. - 23. november 2025*

Kristus medzi nami !

LITURGICKÝ PROGRAM

	Zbudza	Oreské
Po 17. 11.	<i>sv. Gregor Divotvorca</i>	
	17:30 + Terézia, Helena (r. Hud'ova)	16:15 + Mária (Ján Bereš) /s panychídou/
Ut 18. 11.	<i>sv. Platón a Roman, mučeníci</i>	
St 19. 11.	<i>sv. Abdiáš, prorok</i>	
	17:30 ZBP Jozef	16:15 + Pavlína, Juraj, Anton, Vladimír
Št 20. 11.	<i>Predsviatok Vstupu presvätej Bohorodičky do chrámu</i>	
	17:30 + Anna, Pavol a rodičia (r. Puľakova)	
Pi 21. 11.	<i>Vstup presvätej Bohorodičky do chrámu /odporúčaný sviatok - voľnica - požehnanie detí - myrovanie/</i>	
	18:00 ZBP Bohuznáma	16:30 + Jozef (r. Asverusova)
So 22. 11.	<i>sv. apoštol Filemon a spoločníci</i>	
Ne 23. 11.	<i>24. po Päťdesiatnici - 7. hlas sv. Amfilochios a Gregor, biskupi</i>	
	8:30 ZBP Eva, Jarmila (r. Mandžákova)	10:00 Za farské spoločenstvo /Príspevok na bývanie/

LITURGICKÝ PROGRAM

	Zbudza	Oreské
Po 24. 11.	<i>sv. Katarína, veľkomučenica</i>	
	17:30 + Helena, Ján, Juliana, Michal (r. Mandžáková)	16:15 + Marek (r. Chorcholičova)
Ut 25. 11.	<i>Zakončenie sviatku Vstupu</i>	
	17:30 + Oľga (r. Dudášova)	
St 26. 11.	<i>prepodobný Alypios Stĺpnik</i>	
	17:30 + Cyril (r. Dzurjovčínova) /40 - dňová s panychídou/	16:15 ZBP Gabriela s rodinou
Št 27. 11.	<i>sv. Jakub Perzský, mučeník</i>	
	17:30 + Ján, Eduard, Margita (r. Behunova)	
Pi 28. 11.	<i>sv. Štefan Nový, prepodobný mučeník</i>	
	17:30 + Blažej, Anna (r. Dzurjovčínova)	
So 29. 11.	<i>sv. Paramon, mučeník</i>	
		10:30 - krst
Ne 30. 11.	<i>25. po Päťdesiatnici - 8. hlas</i> <i>sv. Andrej Prvopovoláný, apoštol</i> <i>/Zbierka - Charita II./</i>	
	10:00 ZBP Bohuznáma	8:30 Za farské spoločenstvo 11:30 - krst